

2025

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : PHI0500104

[Theory of Reality (Indian)]

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the essence of Brahman according to the philosophy of Advaita Vedānta?

অদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শনৰ মতে ব্ৰহ্মৰ সাৰসত্তা কি ?

(b) Kaṇāda's Vaiśeṣika system is theistic/atheistic.

(Choose the correct answer)

কণাড'ৰ বৈশেষিক দৰ্শন ঈশ্বৰবাদী/নিৰীশ্বৰবাদী ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Which kind of 'Acit' is called 'Sattvā-śūnya' in Viśiṣṭādvaita Vedānta philosophy?

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শনত কোন প্ৰকাৰৰ 'অচিৎ'ক 'সত্ত্বা-শূন্য' বুলি কোৱা হয় ?

(d) According to Sāṃkhya Philosophy, the evolution of Prakṛti is mechanical/teleological.

(Choose the correct answer)

সাংখ্য দৰ্শন অনুসৰি প্ৰকৃতিৰ বিবৰ্তন প্ৰক্ৰিয়া যান্ত্ৰিক/উদ্দেশ্যমূলক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) In Viśiṣṭādvaita Vedānta Philosophy, Brahman is Nirguṇa/Saguṇa.

(Choose the correct answer)

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শনত ব্ৰহ্ম নিৰ্গুণ/সগুণ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) According to Vaiśeṣika Philosophy, "Quality depends upon a substance for its existence".

(Write True or False)

বৈশেষিক দৰ্শন অনুসৰি "গুণ অস্তিত্বৰ বাবে দ্ৰব্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল"।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(g) What is the substratum (Adhiṣṭhāna) of the world-appearance for Śaṅkara?

শংকৰৰ মতে অৱভাষিক জগতৰ অধিষ্ঠান কি ?

(h) How many substances are accepted by Vaiśeṣika Philosophy?

বৈশেষিক দৰ্শনে কেইটা দ্ৰব্য স্বীকাৰ কৰিছে ?

2. Answer any six of the following questions : 2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the two functions of Māyā according to Advaita Vedānta?

অদ্বৈত বেদান্ত মতে মায়াৰ দুটা কাৰ্য কি ?

(b) What are the different states of Self according to Advaita Vedānta Philosophy?

অদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শন মতে আত্মাৰ স্তৰসমূহ কি কি ?

(c) Why, according to Śaṅkara, Brahman cannot be described through positive terms?

শংকৰৰ মতে ব্ৰহ্মক কিয় ইতিবাচক শব্দৰ জৰিয়তে বৰ্ণনা কৰিব নোৱাৰি ?

(d) What are the two kinds of Avatāra mentioned in Viśiṣṭādvaita Vedānta?

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তত উল্লেখ কৰা দুই প্ৰকাৰৰ অৱতাৰৰ নাম কি কি ?

- (e) What is Guṇa of Vaiśeṣika Philosophy?
বৈশেষিক দৰ্শন অনুসৰি গুণ কাক বোলে ?
- (f) Is Sāṃkhya a dualistic philosophy? Give reason.
সাংখ্য দৰ্শন দ্বৈতবাদী হয়নে ? যুক্তি দিয়া ।
- (g) What is Ārambhavāda?
আৰম্ভবাদ কি ?
- (h) State two arguments given by Sāṃkhya to prove the plurality of selves.
সাংখ্য দৰ্শনে আগবঢ়োৱা বহু পুৰুষৰ অস্তিত্ব-সম্বন্ধীয় দুটা যুক্তি উল্লেখ কৰা ।
- (i) What is the difference between Pariṇāma-vāda and Vivartavāda?
পৰিণামবাদ আৰু বিবর্তবাদৰ মাজত পাৰ্থক্য কি ?
- (j) What is 'Acit', according to Viśiṣṭādvaita Vedānta Philosophy?
বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শন মতে 'অচিৎ' মানে কি ?

3. Answer any four of the following questions : 5×4=20
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
- (a) Write a short note on Guṇas of Prakṛti.
প্ৰকৃতিৰ গুণসমূহৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা ।
- (b) Bring out the distinctions between Parābrahman and Aparābrahman according to Advaita Vedānta Philosophy.
অদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শন মতে পৰাব্ৰহ্ম আৰু অপৰাব্ৰহ্মৰ মাজত পাৰ্থক্য উলিওৱা ।
- (c) Give a brief description of the concept of Īśvara according to Viśiṣṭādvaita Vedānta.
বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তৰ ঈশ্বৰৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা ।
- (d) Discuss the Vaiśeṣika concept of 'Abhāva'.
বৈশেষিক দৰ্শনৰ 'অভাব'ৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ।
- (e) Write down the arguments for the existence of God given in Nyāya Philosophy.
ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব প্ৰমাণ কৰিবলৈ ন্যায় দৰ্শনে আগবঢ়োৱা যুক্তিসমূহ লিখা ।

(f) Mention the distinctions between Puruṣa and Prakṛti.

পুৰুষ আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(g) What are the arguments Sāṃkhya Philosophy advocates in support of Satkāryavāda?

সাংখ্য দৰ্শনে সৎকাৰ্যবাদের সপক্ষে আগবঢ়োৱা যুক্তিসমূহ কি কি ?

(h) Write a note on Pratītyasamutpāda.

প্ৰতীত্যসমুৎপাদৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How does Rāmānuja criticise Śaṅkara's doctrine of Māyā? Explain.

ৰামানুজ কিদৰে শংকৰৰ মায়াৰ ধাৰণাক খণ্ডন কৰিছিল ? ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain the concept of 'Jīva' and discuss its relationship with Īśvara in Viśiṣṭādvaita Vedānta.

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তৰ 'জীৱ'ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা আৰু ঈশ্বৰৰ লগত ইয়াৰ সম্পৰ্ক সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

(c) Explain in detail the concept of 'Padārtha' in Nyāya Philosophy.

ন্যায় দৰ্শনত 'পদাৰ্থ'ৰ ধাৰণাটো বিতংভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the Jaina concept of 'Navatattva'.

জৈন দৰ্শনৰ 'নৱতত্ত্ব' সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(e) Explain Śaṅkara's view on Vivartavāda.

বিবর্তবাদৰ ওপৰত শংকৰৰ দৃষ্টিভংগী ব্যাখ্যা কৰা।

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 42 MJ

2 0 2 5

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : PHI0500204

(Analytic Philosophy)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) “The world is the totality of facts, not of things.” Name the book which contain this statement.

“জগত হ’ল তথ্যৰ সমাহাৰ, বস্তুৰ নহয়।” এই উক্তিটো
থকা গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।

- (b) According to Moore, existence of things is identical / distinct from experience.

(Choose the correct answer)

মূৰৰ মতে বস্তুৰ অস্তিত্ব অভিজ্ঞতাৰ সৈতে অভিন্ন / পৃথক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(2)

(c) In which book Russell explained the theory of description?

কোনখন গ্ৰন্থত বাছেলে বৰ্ণনামূলক তত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰিছে ?

(d) Name the philosopher who introduced the concept of propositional function.

বাচনিক ফলনৰ প্ৰবৰ্তন কৰা দাৰ্শনিকগৰাকীৰ নাম লিখা।

(e) Who was the author of *The Blue Book* and *The Brown Book*?

The Blue Book and *The Brown Book* গ্ৰন্থৰ লেখক কোন ?

(f) Name one analytic philosopher who gave utmost importance on the logical form of proposition.

বচনৰ তকীয় আকাৰ সম্পৰ্কে সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা এজন বিশ্লেষণাত্মক দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(g) "Socrates is dead." Is this fact negative according to Russell?

"ছক্ৰেটিছ হয় মৃত।" এই তথ্য (fact)টো বাছেলৰ মতে নঞৰ্থক হয়নে ?

(3)

(h) 'The cat is on the mat' is an example of _____ theory of Wittgenstein.

(Fill in the blank)

'The cat is on the mat' হ'ল উইটগেনষ্টেইনৰ _____ তত্ত্বৰ উদাহৰণ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions (any six) : $2 \times 6 = 12$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Write the name of two books written by G. E. Moore.

জি. ই. মূৰে লিখা দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(b) What is sense data according to Moore?

মূৰেৰ মতে ইন্দ্ৰিয় উপাত্ত মানে কি ?

(c) What is indefinite description?

অনিৰ্দিষ্ট বৰ্ণনা কাক বোলে ?

(d) What do you mean by atomic proposition according to Russell?

বাছেলৰ মতে পাবমাণৱিক বচন মানে কি ?

(4)

(e) What is the meaning of the copula 'Is' according to Moore?

মুৰব মতে 'হয়' সংযোজকটোৰ অৰ্থ কি ?

(f) Who were the authors of the book, *Principia Mathematica*?

Principia Mathematica গ্ৰন্থখনৰ লেখক দুগৰাকীৰ নাম কি কি ?

(g) What do you mean by 'hierarchy of facts'?

'তথ্যৰ ক্ৰমবৰ্ধন' বুলিলে কি বুজা ?

(h) What is 'state of affairs' according to Wittgenstein?

উইটগেনষ্টেইনৰ মতে 'ঘটনা প্ৰবাহ' মানে কি ?

(i) What does Russell mean by complex symbol? Give example.

ৰাছেলৰ মতে জটিল প্ৰতীক মানে কি ? উদাহৰণ দিয়া ।

(j) Write the name of two Oxford philosophers.

অক্সফোৰ্ড দাৰ্শনিক দুজনৰ নাম লিখা ।

(5)

3. Answer the following questions (any four) : $5 \times 4 = 20$
তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) "Analytic philosophy is a revolt against Traditional Philosophy." Explain.

"বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শন হৈছে পৰম্পৰাগত দৰ্শনৰ বিৰুদ্ধে এক বিপ্লৱ ।" ব্যাখ্যা কৰা ।

(b) Describe the relation between sense data and physical object.

ইন্দ্ৰিয়লব্ধ তথ্য বা ইন্দ্ৰিয় উপাত্ত আৰু ভৌতিক বস্তুৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক বৰ্ণনা কৰা ।

(c) Write a brief note on Vienna Circle.

ভিয়েনা চক্ৰৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা ।

(d) Write down the distinction between fact and proposition in Wittgenstein's philosophy.

উইটগেনষ্টেইনৰ দৰ্শনত তথ্য আৰু বচনৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা ।

(e) Write a brief introduction of Bertrand Russell.

ৰাৰ্ট্ৰেণ্ড ৰাছেলৰ এক সংক্ষিপ্ত পৰিচয় লিখা ।

(6)

(f) Distinguish between mental facts and physical facts as explained by Moore.

মূৰৰ বৰ্ণনা অনুসৰি মানসিক তথ্য আৰু দৈহিক তথ্যৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(g) Explain the distinctions between classical philosophy and analytic philosophy.

ধ্ৰুপদী দৰ্শন আৰু বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শনৰ মাজত পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) How did Russell distinguish between atomic fact and molecular fact?

পাৰমাণৱিক তথ্য আৰু আণৱিক তথ্যৰ মাজত বাহেলে কিদৰে পাৰ্থক্য নিৰূপণ কৰিছিল?

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is analytic philosophy? Discuss the characteristics of analytic philosophy. 2+8=10

বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শন কাক বোলে? বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Critically explain Moore's defense of common sense.

সমালোচনাৰ সৈতে মূৰৰ সাধাৰণ জ্ঞানৰ সমৰ্থন-সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

26A/79

(Continued)

(7)

(c) "Language is a picture of reality." Explain.

"ভাষা হ'ল সত্তাৰ চিত্ৰ।" ব্যাখ্যা কৰা।

(d) "Scott is the author of *Waverley*." How does Russell demonstrate the proposition into three simple propositions? Explain.

"Scott is the author of *Waverley*." বাহেলে এই বচনটো কেনেদৰে তিনিটা সৰল বচনলৈ বিশ্লেষণ কৰিলে? ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Explain and examine Russell's view on logical atomism.

তৰ্কীয় পৰমাণুবাদৰ ওপৰত বাহেলেৰ অভিমত আলোচনা আৰু ব্যাখ্যা কৰা।

26A—8000/79

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 42 MJ

Total number of printed pages-8

1 (Sem-5/FYUGP) PHI43MJ

2025

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : PHI0500304

(**Symbolic Logic**)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) $p \supset q$

p

$\therefore q$

What is the name of this rule?

এই নিয়মটোৰ নাম কি?

(b) If P is true, what will be the truth value of $\sim P$?

যদি P সত্য হয়, তেন্তে $\sim P$ -ৰ সত্য মূল্য কি হব?

(c) Ideograms directly stand for _____.

ধাৰণাজ্ঞাপক চিহ্নই প্ৰত্যক্ষভাৱে _____ নিৰ্দেশ কৰে।

(d) The validity of an argument depends on _____.

যুক্তিৰ বৈধতা _____ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

(e) Modern symbolic logic is completely-Inductive/Deductive/Both Inductive and Deductive.

আধুনিক প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান সম্পূৰ্ণৰূপে-আগমনাত্মক/নিগমনাত্মক/আগমনাত্মক আৰু নিগমনাত্মক উভয়ে।

(f) Who wrote *Principia Mathematica*?

Principia Mathematica নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছে?

(g) What do you mean by 'Thesis of Logicism'?

'Thesis of Logicism' মানে কি?

(h) What is the scientific name of 'Modus Tollens'?

'Modus Tollens'-ৰ বৈজ্ঞানিক নাম কি?

2. Answer the following questions very briefly :

(any six)

2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহ অতি চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছয়টা)

(a) What is Constructive Dilemma?

গঠনমূলক দ্বন্দ্ব কি?

(b) What is Propositional Logic?

বচনাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান কাক বোলে?

(c) State the definition of formal proof of validity as given by I. M. Copi.

I. M. Copi-এ দিয়া বৈধতাৰ আকাৰমূলক প্ৰমাণৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা।

(d) Name two logicians who have contributed significantly to the development of symbolic logic.

প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞানৰ বিকাশত গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰিহণা যোগোৱা দুজন তৰ্কবিজ্ঞানীৰ নাম লিখা।

(e) Give truth table for Tautological statement.

স্বতঃসত্য উক্তিৰ সত্য তালিকা দাঙি ধৰা।

(f) What is the meaning of the Latin phrase 'Reductio Ad Absurdum'?

লোটিন 'Reductio Ad Absurdum' (অসঙ্গতি সাধন) বাক্যাংশৰ অৰ্থ কি?

(g) Why negative sign (\sim) (not) is called Unary or Monadic?

নঞৰ্থক চিহ্নক (\sim) (নহয়) কিয় ইউনাৰী বা মোনাডিক বুলি কোৱা হয়?

(h) What is the first elementary valid argument form in 'Rules of Inference'?

অনুমানৰ নিয়মসমূহৰ ভিতৰত কোনটো প্ৰথম প্ৰাথমিক বৈধ যুক্তিৰ আকাৰ?

(i) Indirect Truth table method is a part of Propositional Logic/Predicate Logic.

পৰোক্ষ সত্য-তালিকা বচনাত্মক তৰ্কবিদ্যা/বিধেয়াত্মক তৰ্কবিদ্যাৰ অংশ।

(j) Symbolize by using constants and variables :

It is false that either Jitu was not a doctor or he was not a teacher.

তৰ্কীয় অবিকাৰী আৰু পৰিবৰ্ত ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰতীকীকৰণ কৰা :

এইটো মিছা যে জিতু চিকিৎসক নাছিল বা তেওঁ শিক্ষক নাছিল।

3. Give short answers for the following questions : (any four) 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Name any five Rules of Replacement with symbolic expression.

প্ৰতীকাত্মক ৰূপৰ সৈতে পাঁচটা স্থলাভিষিক্তকৰণ সূত্ৰৰ নাম লিখা।

(b) "Formal Proof of validity cannot proof the invalidity of an argument." Explain the statement with the help of an example.

"আকাৰিক বৈধতা প্ৰমাণে এটা যুক্তিৰ অবৈধতা প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰে।" এটা উদাহৰণৰ সহায়ত বিবৃতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Examine the Validity or Invalidity of the following statements by using Shorter Truth Table Method :

$2\frac{1}{2} \times 2 = 5$

চমু সত্য তালিকাৰ সহায়ত নিম্নলিখিত উক্তিসমূহৰ বৈধতা বা অবৈধতা নিৰ্ণয় কৰা :

(i) $(p \cdot q) \supset p$

(ii) $(p \cdot \sim q) \supset (\sim q \supset p)$

(d) Explain the nature and characteristics of Symbolic Logic.

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ স্বৰূপ আৰু বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

(e) State *three* differences between 'Rules of Inference' and 'Rules of Replacement'.

অনুমানৰ নিয়ম আৰু স্থলাভিবিম্বকৰণৰ নিয়মৰ মাজত তিনিটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(f) Explain Logical Constants and Variables.

তৰ্কীয় ধ্ৰুৱক আৰু চলক আলোচনা কৰা।

(g) Write *five* differences between Traditional Logic and Symbolic Logic.

পৰম্পৰাগত তর্কবিজ্ঞান আৰু প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ মাজত পাঁচটা পাৰ্থক্য লিখা।

(h) Find out which of the following are Tautologies by using the 'Truth Table Method' :

$$2\frac{1}{2} \times 2 = 5$$

তলত দিয়া কোনবোৰ স্বতঃসত্য হৈছে সেয়া সত্য তালিকা পদ্ধতিৰ সহায়ত উলিওৱা :

$$(i) (p \vee q) \supset \{ \sim (p \cdot q) \vee (p \vee q) \}$$

$$(ii) \sim \{ (p \vee q) \equiv (\sim p \cdot \sim q) \}$$

4. Answer the following questions : (*any two*)

$$10 \times 2 = 20$$

নিম্নলিখিত প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

(a) What is Truth Function? Construct truth table for the basic truth functions.

সত্য ফলন কি? মৌলিক সত্য ফলনবোৰৰ বাবে সত্য তালিকা গঠন কৰা।

(b) What do you mean by Symbolic Logic? Explain the development of Symbolic Logic.

$$2 + 8 = 10$$

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞান কাক বোলে? প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ ক্রমবিকাশ সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss Shorter truth table Method with examples.

উদাহৰণসহ চমু সত্য তালিকা পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Describe the 10 Rules of Inference with proper symbolic expression.

উপযুক্ত প্রতীকাত্মক ৰূপৰে সৈতে ১০টা অনুমানৰ সূত্রসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Construct formal proof of validity for the following arguments :

বৈধতাৰ প্ৰণালীবদ্ধ বা আকাৰমূলক প্ৰমাণৰ দ্বাৰা তলত
দিয়া যুক্তিসমূহৰ বৈধতা প্ৰমাণ কৰা :

- (i) 1. $N \supset \sim X$
2. $\sim X \supset \sim Z$
3. $W \vee Z / \therefore \sim N \vee W$

- (ii) 1. $P \supset (N \supset X)$
2. $\sim X, R / \therefore \sim N$
-

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 44 MJ

2025

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : PHI0500404

(Philosophy of Religion)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Philosophy of religion is a part of
philosophy / religion.

(Choose the correct answer)

ধৰ্মদৰ্শন হ'ল দৰ্শনৰ / ধৰ্মৰ অংশ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো নিৰ্ণয় কৰা)

(b) Who was the author of *Classical and
Contemporary Readings in the Philosophy
of Religion*?

*Classical and Contemporary Readings in the
Philosophy of Religion* গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতা কোন ?

(2)

(c) "Reason has no place in religion." Is the statement true?

“ধৰ্মত যুক্তিৰ কোনো স্থান নাই।” উক্তিটো সঁচানে ?

(d) The teleological argument for the existence of God is also known as _____.

(Fill in the blank)

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিক _____ নামেৰেও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(e) Write the name of one mystic philosopher.

এগৰাকী বহস্যবাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(f) Determinism admits Freedom of Will.

(Write True or False)

নিয়তিবাদে ইচ্ছাৰ স্বাভাৱ স্বীকাৰ কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(g) Name one advocate of the cosmological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ প্ৰবক্তা এগৰাকীৰ নাম লিখা।

(3)

(h) Hinduism admits immortality of the Soul.

(Write True or False)

হিন্দু ধৰ্মই আত্মাৰ অমৰত্ব স্বীকাৰ কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Give brief answer of any six of the following questions : 2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) What is the etymological meaning of the term 'religion'?

'Religion' শব্দৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি ?

(b) What is theology?

ঈশ্বৰতত্ত্ব কাক বোলে ?

(c) What is miracle?

অলৌকিকতা কাক বোলে ?

(d) Give two arguments against immortality of Soul.

আত্মাৰ অমৰত্বৰ ধাৰণাৰ বিৰুদ্ধে থকা দুটা যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(e) What is revelation?

দৈৰ প্ৰত্যাদেশ কাক বোলে ?

(f) Write the names of two supporters of the moral argument.

নৈতিক যুক্তিৰ সমৰ্থক দুগৰাকীৰ নাম লিখা।

(g) What is numinous?

নুমিনাচ কাক বোলে?

(h) Is religious experience an illusion?

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতা এক ভ্রমনেকি?

(i) Write two prime characteristics of religion.

ধৰ্মৰ দুটা মুখ্য বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) Match Column—A with Column—B :

স্তম্ভ—‘ক’ৰ লগত স্তম্ভ—‘খ’ মিলোৱা :

Column—A

স্তম্ভ—‘ক’

Column—B

স্তম্ভ—‘খ’

(i) St. Anselm

ছেইন্ট এনচেলম্

The Idea of the Holy

দ্য আইডিয়া অফ দ্য হ’লী

(ii) David Hume

ডেভিদ হিউম

Analogy of Clock

ঘড়ীৰ উপমা

(iii) Rudolf Otto

ৰুডল্ফ অটো

Proslogion

প্রছলগিয়ন

(iv) William Paley

উইলিয়াম পেলে

Dialogues Concerning

Natural Religion

ডায়লগ কনচাৰ্নিং নেচাৰেল

বিলিজিয়ন

3. Answer any four of the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a brief note on utility of studying philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শন অধ্যয়নৰ উপযোগিতাৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(b) Explain the basic differences between theology and philosophy of religion.

ঈশ্বৰতত্ত্ব আৰু ধৰ্মদৰ্শনৰ মাজত থকা মূল পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write a brief note on incarnation.

অৱতাৰবাদৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(d) Describe the role of faith as a ground of religion.

ধৰ্মৰ ভিত্তি হিচাপে আস্থাৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

(e) Write a brief note on mysticism.

বহস্যবাদৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(6)

(f) What do you mean by Freedom of Will? Give the argument in support of Freedom of Will.

ইচ্ছাৰ স্বাতন্ত্র্য বুলিলে কি বুজা? ইচ্ছাৰ স্বাতন্ত্র্যৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(g) Briefly explain the concept of 'First Cause' as described in the cosmological argument.

বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিত বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি 'আদি কাৰণ'ৰ ধাৰণাটো চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(h) Write a short note on the concept of 'Moral Governor' of moral argument.

নৈতিক যুক্তিত থকা 'দৈৱ নিয়ন্তা'ৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Elaborately explain the nature and scope of philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শনৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰৰ বিস্তাৰিতভাৱে বৰ্ণনা কৰা।

(b) Explain the ontological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় তাত্ত্বিক যুক্তিটোৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(7)

(c) What are the foundations of religious experience? Explain.

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাৰ আধাৰসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Critically discuss the theory of determinism.

নিয়তিবাদৰ সমালোচনাৰ সৈতে আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(e) Critically explain the concept of immortality of Soul.

আত্মাৰ অমৰত্বৰ ধাৰণাটো সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।
